

Formelt subjekt

Kryds & bolle C

Har du bestået test B, kan du gå videre her:

I nogle sætninger findes der to subjekter som ikke har samme 'vægt', det *formelle subjekt* og det *reelle*. (Eller som nogle foretrækker at kalde det: det foreløbige og det egentlige subjekt.)

Det er kun ordene 'der' og 'det' der kan stå som formelt subjekt, og så står de tryksvagt i begyndelsen af sætningen: Det er ... Der er ...

Et eksempel:

Der er mange mennesker i biografen i aften.
⊗ 0 ×

'Der' er *formelt subjekt*. Det udtales ofte sammentrukket med det efterfølgende 'er': [de'r mange men'sker ...]

Og 'mange mennesker' er *reelt subjekt*.

Formelt og reelt subjekt findes på samme måde, altså ved at spørge med 'hvem/hvad' + verballed.

"Hvad er?" - "Der er", *der* = derfor formelt subjekt.

"Hvem er?" - "mange mennesker er", altså reelt subjekt.

I denne grammatik markeres formelt subjekt med kryds med streg (⊗) i modsætning til reelt subjekt (×).

Bemærk at i mange tilfælde (fx når der tale om vejret) er der kun et formelt subjekt i sætningen, det reelle mangler simpelthen.

Flere eksempler:

Det sner!
⊗ 0

Det blæser!
⊗ 0

Der kommer gæster i aften!
⊗ 0 ×

Er der ild i pejsen?
0 ⊗ ×

Sker der uhyggelige ting i filmen?
0 ⊗ ×

I skolegården ligger der en del blade når det blæser!
0 ⊗ × [underled m formelt subj.]

Der råbes og larmes hos naboen!
⊗ 0 0

Der venter ham en ordentlig omgang!
⊗ 0 ×